



**Monarchul, Ungurii și 11 Aprilie.** Cunoștem proiectul de lege, ce guvernul unguresc l'a înaintat camerei deputaților și prin care ziua de 11 Aprilie este declarată de „sărbătoare națională” ungurescă. Acest proiect a trecut deja prin desbaterea comisiei justițiare a dietei, care a stabilit și un fel de program, cum ar fi să se serbeze acea dată din istoria viforosului an 1848. Comisiunea a propus, ca în acea zi ambe camerele să țină o ședință festivă împreună, și aici să se publice, că domnitorul a sancționat noul proiect de lege. Tot din acea ședință festivă să se trimită monarchului o adresă de omagiu, care să-i fie prezentată corporativ. Comisiunea a și redactat un proiect de adresă, în care făcându-se istoricul celor întâmplate, sancționarea legilor aduse de dieta din Pojun, exprimă Majestății Sale „fidelitatea și supunerea” națiunii nemaghiare „pururea credincioasă tronului și patriei”. Se așteptă, ca Majestatea Sa să răspundă acestei adrese de omagiu *ex trono*. În acest răspuns diarele guvernamentale văd punctul de gravitate al sărbătorilor jubilară, ca adecă monarchul să se pronunțe la rându-i *asupra evenimentelor din 1848*.

**Camera italiană și camera română.** La începutul ședinței Camerei deputaților din Roma dela 9 l. c. președintele dădu citire depeșei următoare semnată de președintele Camerei deputaților din România: „Camera română, asociându-se frățesce prin votul ei de aș, la doliul Camerei italiene, a însărcinat biroul ei să exprime condolențele sale pentru pierderea „crudă, ce a suferit-o Italia în persoana lui „Cavallotti”. Președintele dișe, că crede a fi interpretul sentimentelor întregii Camere italiene adresând mulțumirile sale președintelui Camerei națiunii-surori. (Aprobări vii.)

**„Furor magyaricus.”** „Deutsches Volksblatt” din Viena, organul partidei antisemite, scrie sub titlul: „Eine neue magyarische Vergewaltigung” un articol, din care estragem următoarele: „Așa se vede, că arborii șovinismului maghiar vor crește în cel mai apropiat timp până la ceriu. O brutală apăsare și o prigonire a popoarelor nemaghiare din Ungaria urmază una după alta. Popore și state străine sunt lovite cu cea mai cutezătoare volnicie... Nimeni nu s'a găsit însă până acuma, să fi răsbunat aceste înjurii înmiite față de nevinovați, nimeni n'a înfrânat acest asiatic „furor judaeo-magyaricus”. Am avut dese prilejuri a face amintire despre maghiarisarea cu forța a numelor de comune nemaghiare, ceea-ce se întâmplă aș pe „calea legi” în contra dorinței și a intereselor locuitorilor. Șovinismul maghiar a despoiat pe nemaghiari de numele ce le-au devenit atât de dragi; nu-i ajunge a distruge tradițiile istorice de multe sute de ani — der

face și încercarea de a impune sila acesta lumei întregi din afară de globul unguresc. *Dela oficiile maghiare de poștă toate scrisorile și pachetele se retrimite în Austria, fiind-că nu sunt provădute cu numirile maghiare ale locurilor de destinație*, deși aceste locuri sunt aproape toate în ținuturi germane-slave, rămâne seu sərbesci din Ungaria, unde limba maghiară este cunoscută numai ca și pe la noi“...

**Școle maghiare în România.**

Sub titlul acesta, diarul „Ellenzék” din Clușiu publică în fruntea numărului seu dela 9 Martie un articol subscris de Francisc Koos, fostul inspector de școle unguresc din loc.

În acest articol d-l Koos spune, că a fost foarte îngrijat, când a cetit, că ministrul de instrucțiune român a închis școlile evanghelice unguresci din România, a căror sorțe îi zace la inimă încă de pe timpul, când a fost preot reformat în Bucuresci. A scris deci, dișe, la Bucuresci și a primit dela o persoană distinsă, dela care a cerut deslușiri, următorul răspuns:

„Școlile unguresci nu le-au închis, ci respectivii, și astfel și biserica reformată din Bucuresci, au fost provocați numai, ca să ceară dela ministrul instrucțiunii nouă permisiune pentru susținerea școlilor.

„Biserica ev. ref. din Bucuresci încă a dobândit din nou permisiunea pe lângă condiția, că și limba română trebuie propusă, ceea-ce biserica ref. numai decât a și făcut. În acesta eu văd numai un avantaj pentru copiii maghiari de aici, căci va fi spre folosul lor, decât vor sci să vorbescă cu poporul de aici și să scrie fără erore. Așa stă cestiunea cu școlile, despre ceea ce am voit să te lămuresc. Pote ai fost informat despre închiderea școlilor unguresci din împrejurarea, că în lunile Noiembrie și Decembrie ale anului trecut, bătând aici epidemia tifosului, toate școlile au fost timp de 10 săptămâni închise“.

Pretensiunea ministrului de instrucțiune, ca limba română să se propună în școlile maghiare, ar trebui să fi primită, dișe d-l Koos, încă cu mulțămire, fiind că Maghiarii locuitori în România au lipsă de cunoștința limbei române, ca de pânea de toate dișele.

**Revendicările Bulgariei.** Guvernul bulgar a făcut în unul din organele sale oficiose, o declarația senzațională. În cazul când — dișe declarația — prințul George va fi numit guvernator al Cretei, ceea ce ar echivala cu o anexare mascată a insulei la Grecia, Bulgaria va cere compensarea echilibrului distrus dintre popoarele balcanice, adecă *va revindeca o por-*

*țiune din teritoriul Macedoniei!* — Că amenințarea asta a Bulgariei nu e absolut deșartă — dișe „Drapelul” — dovedește atitudinea Porței, care trimite tot mai multe trupe în Macedonia. Ciudat e faptul, că Bulgaria, care merge în toate cu Rusia, pare a voi să se emancipeze de această tutelă, în chestia Macedoniei. În adevăr, candidatura prințului George se știe, că a fost preconisită de Rusia. Ea întâmpină din partea Porței și a puterilor dificultăți mari pe cari declarația oficiosă a Bulgariei nu va face decât să le sporască.

**SCIRILE DIȘELI.**

— 27 Februarie v.

**Sărbii radicali din Ungaria.** Oficiosa „Kel. Ért.” aduce șcirea, că redactorul „Zastavei”, d-l Dr. Emil Gavrilă, care până în timpul din urmă a avut și conducerea partidei, s'a retras dela conducerea foiei din motiv, cum spune în articolul seu de adio, că nu i-a succes a câștiga tărâm în partida sa cu ideea sa națională. În fruntea întreprinderii stă acum, deși nu cu numele, érašî conducătorul de odinioară al partidei Iasa Tomici, ginerele bătrânului Svetozar Miletici.

**Pentru soldații căzuți în războiul dela 1877/78.** I. P. S. S. Metropolitul-Primat al României, a adresat o circulară tuturor protoereilor de județe, prin care le dispune, ca preoții din fiă-care comună se formeze un tablou de numele tuturor soldaților căzuți în luptă în războiul independenței. Tabloul va fi așezat înăuntrul fiă-cărei biserici, și preoții vor pomeni, la fiă-care serviciu divin, numele acestor viteji căzuți pe câmpul de luptă.

**Învățământul în comitatul Cojocnei.** Alaltăeri s'a ținut în Clușiu adunarea comitetului administrativ al comitatului Cojocna sub presiul fișpanului Beldy Akos. Inspectorul de școle Cozma a raportat cu ocaziunea acesta, că în 46 comune ale comitatului cu mai bine de 10,000 copii obligați la cercetarea școlii, abia decât pot cerceta școlile vre-o 4000 din cauza insuficienței localurilor școlare. În sensul raportului inspectorului de școle, comitetul administrativ a provocat pe respectivele autorități bisericesci să ia grabnice măsuri pentru a mări salele de învățământ, seu mai bine diș pentru de-a clădi școle corăspundătoare. Se nțelege, plângerea privește mai ales școlile confessionale române gr. cat. și gr. or., deorece după raportul inspectorului acestea dau numărul preponderant al școlilor calificate ca necorăspundătoare. — Deodată cu provocarea adresată autorităților bisericesci, comitetul administrativ trebuia să ceară și dela guvern, ca din bugetul instrucțiunii publice să se pună la dispoziția acelor autorități bisericesci și sumele necesare pentru a pute clădi școle noue, căci și Românii li-se cuvine ceva din acel buget, stors în mare parte de pe spina-re lor.

† **Constantin Stamati Ciurea.** Din Basarabia sosese trista șcirea, că distinsul scriitor basarabean *Constantin Stamati Ciurea* a încetat din viață Duminecă noaptea.

**Starea archiducesei Stefania** s'a îmbunătățit în mod simțitor. Archiducesa poate peste diș să stea câte două ore ridicată din pat. Buletinul medical din urmă dișe, că simptomele de aprindere la plămâna dreaptă au dispărut aproape de tot, și cu toate că afecțiunile, ce se ivesc la plămâna stângă merg numai foarte încet spre vindecare, totuși starea actuală a bôlei nu mai inspiră nici un fel de îngrijire. Archiducesei i-a revenit pofta de mâncare și se observă deja, că și-a recăpătat mult din puterile pierdute.

**Un filantrop bucovinean.** *Nicolae cavaler de Ursachi*, a încetat din viață Marți în Bănila Moldovenescă (Bucovina), în etate de 82 ani. Răposatul, vechi și adevărat boer român, a lăsat întreaga sa avere, după mărtea unei nepoțe, internatului român de băeți din Cernăuți.

**Maghiarisări de nume în masă.** Foile unguresci aduc șcirea, că o deputație de trei membri din sinul elevilor școlii comerciale superioare din cercul VI al Buda-peiștei s'a prezentat alaltăeri la primarul orașenesc Halmos și i-a declarat, că *2000 dintre ei cer să li-se maghiariseze numele*. Primarul le-a promis, că-i va sprijini în această acțiune „patriotică“.

**Foc în Rășnov.** Ni-se comunică, că Mercuri noaptea a izbucnit un mare foc în Rășnov, lângă Brașov, arzând casa unui locuitor sas împreună cu 4 șuri, trei șoprone etc. Causa incendiului nu e constatată.

**Secularizare — contra socialismului?** Reuniunea agronomică din comitatul Bichiș a hotărît într'una din ședințele sale, să pornescă mișcare pe cale administrativă, ca dieta să fiă rugată a *seculariza averile bisericesci pentru ca astfel să se rezolve mai ușor cestiunea socialismului*. Această curioasă hotărîre sémână mult cu pretensiunea socialistilor de a-se lua proprietățile mari din mâna classelor avute și a-se împărți frumușel între ei.

**Îmormântarea lui Cavallotti** s'a făcut alaltăeri în Milan. Deși timpul era ploios, totuși o masă imensă de popor a participat. Prăvăliile au fost aproape toate închise, în școle nu s'au ținut prelegeri. Înaintea conductului mergeau deputațiunile parlamentului italian, a consiliului orașenesc și a universităților. Lângă carul mortuar mergeau amicii și soții de arme ai lui Cavallotti, după el deputați și senatori. Cununile erau duse de 20 de trăsuri. Conductul ajunsese la amiazi în cimiter. Aici cosciugul a fost așezat pe catafalcul ridicat dinaintea cimiterului, și aici podesta din Milan, 7 deputați și redactorul lui „Secolo” au ținut discursuri. Cosciugul a fost dus apoi în casa mortuară, de unde va fi ridicat numai după-ce se va desface testamentul, ca să se vadă în ce loc doria de-cedatul să fiă astrucat.

**Amânarea execuțiilor.** În ședința de alaltăeri a comitetului administrativ al comitatului Cojocna s'au luat măsuri, ca în vederea slabei recolte din anul trecut să se mijlocescă o *amânare* a execuțiilor pentru dare. Decă acel comitat ar fi locuit în preponderanță de Maghiari, de sigur, că comitetul administrativ nu s'ar fi mulțămît cu atât, ci ar fi cerut cel puțin relaxarea dărei, decât nu și ajutore pentru țărani, de ce li-se dau țeranilor unguri din alte părți.

**Împăratul Wilhelm la Palestina.** O șcirea din Berlin spune, că împăratul Germaniei Wilhelm se pregătesce să mērgă la tōmnă în Palestina. Călătoria va dura trei săptămâni, din care trei dișle le va petrece în Ierusalim.

**Episcopul Majlath și elevii meseriași.** Din Alba-Iulia se scrie, că episcopul romano-catolic al Ardealului, contele Gustav Majlath, a continuat Dumineca trecută catechisarea începută cu elevii meseriași. El a pus ucenicilor diferite întrebări din religie, apoi li-a esplicat mai departe despre crearea lumei, despre Adam și Eva etc. Conform promisiunii din Dumineca precedentă, episcopul a dus fiă-căruiă dintre elevi câte-o carte de rugăciuni. El va continua cu catechisarea în fiă-care Duminecă.

**Din Orșova** se anunță cu data de 9 Martie: De mulți ani n'a fost o mișcare atât de viuă în portul de aici ca acum, de când s'a deschis circulația vaselor. Societățile de navigație emulcă unele cu altele în transportarea cantităților de marfă adunate. Mai ales *grâne române* se încarcă în mari cantități. În săptămâna acesta pleacă peste 300 de șlepurî parte în Ungaria, parte în Austria.

**Călugăr curentat.** Din *Verșet* se scrie, că din claustrul gr. or. de acolo a dispărut dișele trecute călugărul Dr. Emilian *Radici*. La început călugării credeau, că el se află în biserică, ori în grădină, însă curând au trebuit să se convingă, că tinerul călugăr a dispărut. Călugărul e curentat.

Intră și se pomeni deodată în mijlocul unei sale mari luminose, care era plină de obiecte, despre cari până acum n'avea idee. Nu-și putea reaminti cine l'a primit, ce a vorbit el însuși și ce i s'a vorbit. Stătut acolo și șcirea, că ea este aici unde-va, se poate, că în odaia de alături și că în curând va veni la el. Și ea veni într'adevăr.

Bacalin privindu-o, nu mai putea de bucurie; în totă viața lui n'a privit cu astfel de ochi la nici o femeie. În haina ei modestă cu guler alb îngust și cu cruce roșie pe brațul stâng, i-se părut atât de frumousă, cum n'a vădut-o nici-odată.

Un moment numai și el ar fi înge-nunchiat înaintea ei și ar fi plâns ca un copil. Abia putu să se rețină. Ea se apropiă de el întinându-i amândouă mâinile c'un suris plin de bucurie.

— *Etă, cine-i, cine-i!*... N'ășî fi gândit nici-odată; cum mă bucur, că te văd, dișe Natalia cu obicnuita-i sinceritate nefățărîtă.

Bacalin nu fii în stare să dișcă un cuvânt măcar, ci îi strinse mâinile cu tristeță.

— Ai venit.. în Belgrad... continua

Natalia. Mai înainte nimeni nu se gândea să vină p'aici, — acum inse e foarte la modă...

Bacalin n'o lăsă să-și finescă propoziția. Îngălbeni de durerea, ce-i cuprinse deodată inima.

— Alexiwna Natalia, eu n'am venit aici pentru distracția...

— Ai venit la Cernajev? În statul-major? Da? întrebă viu Natalia.

— Firesce, că la Cernaiev, numai cât nu la statul-major... Eu sunt un simplu gregar al taberei insurgenților voluntari ruși.

Natalia roși și-i întinse érašî mâinile c'un suris plin de bunăte, der se putea ceti pe fața ei, că era încurcată.

— Stepanici Nicolai iartă-mă... înțeleg, der mai mult nu voi, nu voi... Nici n'ai crede cât de mult mă bucur. Etă... ne întelnirăm aici amândoi... Mă gâsiși în mijlocul împlinirii datorințelor mele. Peste două dișle ne vom reatorce în Paratsin la principesa. Se vorbește, că peste o săptămână vom avé mult de lucru.

(Va urma.)

**Orcane și vânturi mari.** Din *Semlin* se scrie, că de mai multe zile băntue în acele părți un orcan teribil; valurile Dunării sunt atât de turbate, încât navigațiunea e imposibilă pe întreaga liniă, ba și dintre corăbiile dela port, în urma cumplitelor isbirii ale orcanului, mai multe au suferit pagube mari. Din *Becicherecul mare* se scrie de asemenea, că în părțile de mătă-și ale comitatului *Torontal* de vre-o trei zile suflă un vânt teribil, din a căruia cauză toate trenurile sosesc cu întârzieri și comunicațiunea peste tot abia este posibilă. La noi în *Ardeal* de asemenea am avut în zilele din urmă vânturi mari, cari au pricinuit pagube însemnate în clădiri, garduri și arbori, rupându-i din rădăcină. Pe drumurile de țară în unele părți abia era posibilă comunicațiunea cu trăsurile. Temperatura e rece, ca ierna. Economii sunt îngrijăți, că în urma vânturilor mari agrii vor suferi de prea mare uscăciune. — Amintim tot-odată, că un orcan teribil a băntuit zilele acestea și pe *Marea-Adriatică* și *mediterană*, care a cauzat numeroase naufragii.

**Scire teatrală.** Subscriba direcțiune aduce la cunoștința onoratului public iubitor de artă, că stagiunea teatrală în *Brașov* se va inaugura *Mercuri* în 16 *Martie*. Deoarece stagiunea din anul acesta va cuprinde numai 18 reprezentațiuni, direcțiunea s'a străduit a compune un personal excelent, precum și a satisface tuturor pretenșiunilor juste ale onor. public prin cum-părarea de piese nouă bune, se rogă a i-se da pentru timpul scurt al stagiunei binevoitorul sprijin și încredere, asigurând că direcțiunea va face tot posibilul de a corespunde tuturor dorințelor și cerințelor din toate puterile sale. Abonamente pentru 10 reprezentațiuni se pot face la *Gustaw Hedwig* zilnic dela 3—6 ore d. a. în cancelaria din noua casă de concerte, înderăt în curte. Prețurile sunt următoarele pentru câte un abonament la 10 reprezentațiuni: Balcon 10 fl., fotoliu 8 fl. parchet I 6 fl. parchet II 5 fl. rang I 5 fl. — *Leo Bauer*, directorul teatrului.

4. Un mijloc de casă ieftin. Pentru regularea și conservarea unei mistuiri bune se recomandă cunoscutele prafuri *Seidlitz* ale lui *Moll*. Cutii originale 1 fl. bucata. Se poate căpăta zilnic prin poștă de către farmacistul *A. Moll*, diferentul curții din *Viena Tuchlauben 9*. În farmaciile din provincia se se ceră preparatul lui *Moll* provăduț cu marca de contravenție și subscriere.

### Visite oficeresci.

Primim din isvor autentic următoarea comunicare privitoare la programul de primire a oșpeților militari din *România*:

În 12 a. l. c. garnisóna de aici așteptă contra-visita din cercul oficerilor români reg. din garnisóna *Ploesti*, ca răspuns la visita, ce a făcut-o oficerii din *Brașov* la 9 *Februarie* a. c. corpului oficeresc de acolo. Programul pentru primirea și petrecerea scurtă a oșpeților din șirurile armatei reg. române, cuprinde următoarele puncte:

Doi séu trei oficeri ai garnisónii de aici vor întâmpina pe oșpeți la graniță și-i vor conduce la *Brașov*. La gara din loc vor fi salutați de o deputațiă compusă din oficeri de toate armele ai garnisónii și vor fi conduși în hotelul „*Europa*”, unde li-s'au pregătit locuința. Timpul de după amezăi va fi dedicat prezentării militare la domnul comandant militar precum și vizitelor private.

La 7 ore séra va fi în sala otelului „*Europa*” prânț cu o sută tacâmuri, după aceea va urma visitarea petrecerei a *la Ronacher* arangiată de reuniunea militară științifică și de casină. S'a avut în vedere, ca reprezentațiunea să fie mult variată. După încheierea ei se va dansa.

În dimineața zilei de 13 *Martie* se va lua caféna în cafenéna *Drechsler*. După aceea se vor visita casarmele în *Brașovul-vechi*.

În timpul petrecerii oșpeților în noua casarmă de cavaleriă, se va produce în manegiul închis un *Quadrille* de cătră 12 oficeri călări ai regimentului de husari Nr. 1, ér de cătră regimentul Nr. 34 al divisiunei de artileriă se va produce un *Carroussel* cu tunuri trase de câte șese cai. În fine se va visita casarma honveților și — înainte de plecare — se va lua un dejun

în popota oficerilor a regimentului de infanteriă de honveți reg. ung. Nr. 24.

Doi séu trei oficeri vor însoți éráși pe oșpeți până la graniță.

### Repriviri-memoriale.

Din *Silvania*, *Martie* 1898.

— Fine. —

Nu pot retăce nici marinositatea întâiului episcop al *Gherlei*, a fericitului în *Domnul Ioan Alexi*, care, afară de alte ajutoare momentane pentru paroch și parochiă, a dăruit patru covore mari pestrițe de lână și unul mai mic, așternute înaintea zverilor celor mari; era un cort (șatră) mare din pânză neagră, care se ridica în fața bisericeii la prasnicele cele mari bisericești și împărătesci pentru de a-i ocroti, adăposti și cuprinde pe credincioșii ascultători, când serveau bunii arhieriei.

La anul 1863 a urmat ca paroch și archidiacon *Andrieu Anton*, servind 30 de ani în parochia *Gherlei*, sub care s'au edificat din nou casele parochiale, s'a îngrijit de a avé și edifica pentru timpuri mai bune biserică și fund intern parochial, ca să nu fiă expusă esundărei *Someșului*, cum e cel de prezent. Acest archidiacon murind la 27 *Aug.* 1893 a lăsat, pe lângă toate misiunile, o acțiune de a „*Albinei*”, ca fundațiune la biserica de acolo, bună oră ca și *Ioan Alexi* episcopul mai multe sute de florini etc. Dovadă despre zelul lor cătră casa *Domnului*!...

Abstragend dela câte încă altele, acestea ar fi, în lineamente scurte, datele referitoare la biserica și parochia gr. cat. a *Gherlei*, al căreia cîntirim îl înfrumșează și-l distinge cu devoțiune capela ridicată peste fericitele osăminte ale bunului episcop de odinioară *Ioan Alexi*. Ér numărul sufletelor în întreg orașul *Gherlei*, după șematismul mai nou, e: gr. cat. 1856; de rital latin: 923; de rital armén 1248; gr. orientali 42; ev. reformați 924, aug. confes. 24, unitari 36, israeliți 227, nefind numărați aici și cei internați în cetate (închisorea țării).

În acest institut corectoriu regnicolar, — în care a fungat și instruat un pătrar de secol mai bine *Reverendissimul D-n Ioan Papiu* prepositul actual și autorul a vre-o 18 opuri, unul și premiat de ministeriu, foarte instructiv, altul în limba italiană, toate de conținut și spirit moral-religios — în acel corectoriu, dic, până la anul 1897 s'au aflat suflete gr. cat. 146, de rital latin 86, gr. orientali 149, ev. reformați 80, confes. aug. 12, unitari 4, judei 6, avend 4 preoți cu bisericile în institut; funcționând ca preot pentru gr. cat. *M. O. D. Ioan Hordorean*, ér pentru gr. orient. *P. O. D. Vespasian Gheaja*, noul ales și distins protopresbiter în *Hațeg*.

Nu pôte fi fără interes de a nu ne revoca în memoriă și de a nu spicu în registrul protocolului morților acelu institut corectoriu de prin anii de tristă memorie 1848—49, care e o semnătură caracteristică a zilelor rele de atunci; vom afla multe... măcar că ne silim a arunca asupra lor un vël spre a-le puté uita.

Nu ne putem îndestul mira de marea disproporțiune a mortalității, care în vezi rămâne un lucru suspect, un lucru misterios. Anume: combinând mai cu esacitate vom lua morții cu câțiva ani mai înainte și mai pe urmă; așa în 1846 au murit 3 Români; în 1847 au murit 4 Români; în 1848 au murit 9 Români; apoi în 1850 a murit 1 Român, în 1851, au murit 5, în 1852 au murit 9 Români. Și câți în anul 1849? Ce veți cugeta, bunii cetitori? — Față cu 9 morți luterani și 2 reformați, au murit dintre Români 230. Dintre aceștia în 3 *Făurar* 1849 de-odată au fost spânzurați 10; în 11 *Aprilie* au fost 4 împușcați, în 17 *Aprilie* 2 împușcați, în 21 *Aprilie* 2 împușcați, în 29 *Aprilie* 1 împușcat, în 4 *Mai* au fost cu *Popoviciu Vasile*, preotul *Bozieșului*, 2 spânzurați, în 1 *Iulie* 6 spânzurați, în 9 *Iulie* 4 spânzurați, etc. éră preoți Români morți în cetate: *Alexandru Silași* din *Feleac*, în 27 *Aprilie*; în 17 *Mai* *Gregoriu Roșca* din *Cojocna*, al căruia fiu *Ión Rosciu*, fost preot în *Cricău*, mi-a fost conșcolar iubit și de toți stimat

în seminariul teologic din *Blașiu*; *Vasilu Bot* preotul din *Sécătura* (*Chioar*) mort în 28 *Mai*; *Petru Pop* preot în *Ilișua* mort în 30 *Mai* etc. Alți mulți au scăpat cu venirea *Muscailor* în țără pentru a sufoca revoluția și pentru a îmblândi pe insurgenții — răsbunători nedumeriți. Dintre atari preoți am văduț eu cu tatăl meu nu odată preumblându-se pe o fortăreță mai aridicată din cetate pe: *Gregoriu Moldovan*, fostul călugăr dela *Nicula*, *Ión Silași* fostul preot din *Seplac*, altul din *Vazu*, *Tihău* etc.

Pe scurt, atâta am aflat, că în acei ani de lupte pentru emancipare și libertate de câte 3—4 ori mai mulți Români se omorau d. e. din *Girolt* pentru 2 Unguri omoriți de 4 Români, s'au spânzurat în *Deșu* 7 bărbați, ér unei femei i-au tăiat capul; de nu pribegiau prin păduri și lume pe alți 6 bărbați de sigur îi ajungea aceeași sorte; așa și cei 10 spânzurați dela 3 *Făurar* în *Gherla* au suferit pentru 2 suflete unguresci etc.

Tocmai în zilele noastre se ventilază în presa maghiară, cum se se serbeze jubileul de 50 de ani al mișcării, ce s'a început la 15 *Martie*... Eu la acest loc tac acum!... și dic numai atâta cu classical:

*Nescia mens hominum fati, sortisque futurae!*

Ioan Papiu Pop,  
protopop.

### Dare de sémă și mulțămită publică.

*Arad*, 28 *Febr.* 1898.

Cu ocasiunea arangerii *Petrecerii* de dans a tinerimei române din *Arad* și giur în 12 *Februarie* n. c. în sala dela hotelul „central” din *Arad*, s'au încasat din vândarea bilelor 142 fl. ér oferte maritimose și suprasolviri au fost 77 fl. 50 cr. Deci suma totală 219 fl. 50 cr. Din această sumă s'au spesat cu aranjarea *petrecerii* 161 fl. 85 cr. Resultă deci un venit curat de 57 fl. 65 cr., care sumă s'a predat *casarului* *Asociațiunii* naționale aradene spre augmentarea fondului tinerimei române.

Oferte maritimose și suprasolviri au intrat dela următorii *P. T. Domni*: *P. S. Sa D-nul Episcop Ioan Meșian* 8 fl., *Dr. N. Oncu* și *G. Florescu* câte 7 fl., *Dr. St. C. Pop* și *Dr. N. Oprean* câte 5 fl., *Dr. N. Șerban* 4 fl. *G. Lazar*, *V. Pap*, *D. Antonescu*, *Kende Arthur*, *S. Raicu*, *V. Ignat*, *Pavlovits*, *N. Serb*, *Bulboca*, *I. Ciora*, *Dr. I. Suci*, *Dr. Mera*, *Barcian* și *Dr. Silviu Moldovan* câte 2 fl., *I. Pap*, *T. Oprean*, *Brassai*, *I. Herbay*, *V. Mangra* și *P. Rozvan* câte 1 fl. *Dr. Vraci*, *I. Petran*, *G. Turic* și *V. Miron* câte 50 cr.

Pentru sprijinul moral și material manifestat și de astă-dată față de petrecerea noastră și scopul ce urmărim, venim și pe acesta cale a exprima în numele comitetului aranjator tuturor *P. T. Domni* sincera noastră mulțămită.

*Liviu Tămășdan* m. p. *C. Pavlovici* m. p.  
president. cassar.

### ULTIME SCIRI.

**Viena**, 10 *Martie*. *Loctiitorii Boemiei*, *Tirolului* și *Bucovinei* au fost primiți adî în audiență la curte.

**Madrid**, 10 *Martie*. Situațiunea se caracterisază adî prin aceea, că *Spania* și-a pierdut paciința și e hotărîtă a pune cu ori ce preț capet uneltirilor americane în insula *Cuba*.

**Waschingon**, 10 *Martie*. Președintele *Mac-Kinley* a incuviințat proiectul de lege despre împrumutul de 50 milioane dolari pentru apărarea națională.

**Petersburg**, 10 *Martie*. Un ucaz al *Țarului* ordonă plățirea sumei de 90 milioane ruble din visteria statului pentru construirea de năi de răsbouți.

**Constantinopol**, 10 *Martie*. În cercul turcesci oficiale se accentuează,

că ancheta trimisă de curënd în *Ușküb* a constatat, că întreg vilaetul *Cosovo* este inundat de arme, cartușe și bombe și alte materii explosive trimise dinafară pentru provocarea unei rescôle. Vilaetul e cutreerat de cete voluntare armate. Localități unde se concentrează sunt: *Kumarova*, *Karatova*, *Cozana*, *Palanca*, *Osmanje*, *Radivote* și *Isti*. Au fost arestați 413 de indiviți, dintre cari numai 6 sunt ținuți permanent arestați. Căpeteniile lor s'au refugiat în *Bulgaria*.

**Berlin**, 10 *Martie*. Ministrul de interne a dat ordin poliției să nu suferă nici un fel de demonstrații în ziua de 18 *Martie* (aniversarea zilei de 18 *Martie* 1848) și în jurul cimiterului, unde zac cei căduți în *Martie* 1848, să pună cordon.

### Literatură.

**Archiv pentru filologiă și istoriă de T. Cipariu**. Doritorii de-a avé acest prețios archiv îl pot procura dela *Administrațiunea* noastră complet (dela anul 1867—1871/2). Prețul pentru un an singuratic 3 fl. pentru toți patru anii 12 fl. trimis franco.

În *Tipografia* archidiecezană din *Sibiu* a apărut: **Protocolul Congresului național-bisericesc ordinar al Metropoliei Românilor gr. or. din Ungaria și Transilvania, întrunit în Sibiu la 1 (13) Oct. 1897**. Prețul 70 cr. Edițiunea *Metropoliei* Se estinde pe 177 pag. format 8°, hărtie fină și tipar frumos. La urmă un registru alfabetic al materiei.

„**Orașul București**”, articol retipărit din „*Enciclopedia Română*”, publicată sub auspiciile „*Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român*” de *Dr. C. Diaconovich*. Cu 2 planuri și 15 ilustrațiuni. (Edit. *W. Krafft* în *Sibiu*. Prețul 1 leu). Sub acest titlu a apărut o interesantă broșură, care cuprinde o amănunțită descriere a capitalei române. Anume, ne dă un material vast despre situațiunea geografică, suprafața, populațiunea, aspectul, fortificațiunile, grădinile publice, monumentele, zidurile, casarmele, administrațiunea, finanțele orașului, despre autorități, ce își au sediul în capitală, apoi despre instrucțiunea, așezămintele culturale, presa, industria, comerțul, comunicațiunea, băncile, locurile de petrecere și istoria *Bucureștilor*. Dintre toate scrierile monografice despre acest oraș, broșura de față este cea mai sistematică și, luându-și datele numai din publicațiuni oficiale și dele locuri competente, dă cetitorilor săi, în nucleu, o iconă cât se pôte de fidelă a stărilor din capitala *României*. Ea este îndestrată cu un frumos plan al orașului, la care este alăturat un registru al stradelor și zidurilor mai însemnate cu indicările necesare pentru a-le găsi la moment în plan, apoi cuprinde un plan al grădinei botanice dela *Cotroceni* și un număr mare de ilustrațiuni de o frumșeță deosebită, anume: 3 aspecte din calea *Victoriei*, *Bulevardul* cu băile *Eforiei*, *Bis. Antim*, *Bălașa*, *Stavropoleos*, *Catedrala catolică*, *Ateneul*, *Universitatea*, 2 tablouri ale institutului botanic, *Banca Națională*, *Teatrul Național* și *Așezămintele Brancovenesci*. Broșura se pôte procura la toate librăriile.

„**Adieri**” se numesce o nouă colecțiune de poezii drăgălașe, scrise de d-nul *Traian Mihai*. Broșura, ce o primim, e tipărită pe hărtia de lux, foarte elegant, purtând pe învilitore și portretul autorului. Prețul unui exemplar 50 cr. A apărut la *Orăștie* în tipografia institutului „*Minerva*”, societate pe acții.

Proprietar: **Dr. Aurel Muresianu**.

Redactor responsabil: **Gregoriu Maier**.

## Foulard-Seide 65 kr.

bis fl. 3.35 per Meter — japanesische, chinesisches etc. in den neuesten Dessins und Farben, sowie schwarze, weisse und farbige **Henneberg-Seide** von 45 kr. bis fl. 14.65 per Meter — in den modernsten Geweben, Farben und Dessins. **An Private** porto- und steuerfrei ins Haus. Muster umgehend.

**G. Henneberg's Seiden-Fabriken**  
(k. u. k. Hof.), Zürich.

### Cursul la bursa din Viena.

Din 10 Martie 1898.

|   |        |
|---|--------|
| Renta ung. de aur 4%                    | 122.15 |
| Renta de corone ung. 4%                 | 99.55  |
| Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%     | 120.10 |
| Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%  | 100.60 |
| Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis. | 122.10 |
| Bonuri rurale ungare 4%                 | 97.30  |
| Bonuri rurale croate-slavone            | 97.75  |
| Imprum. ung. cu premii                  | 159.—  |
| Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.    | 141.75 |
| Renta de argint austr.                  | 102.55 |
| Renta de hartie austr.                  | 102.35 |
| Renta de aur austr.                     | 123.—  |
| Losuri din 1860                         | 143.90 |
| Actii de ale Bancii austro-ungare.      | 924.—  |
| Actii de ale Bancii ung. de credit.     | 380.25 |
| Actii de ale Bancii austr. de credit.   | 363.15 |
| Napoleonori                             | 9.53   |
| Maroi imperiale germane                 | 58.75  |
| London vista                            | 120.30 |
| Paris vista                             | 47.55  |
| Rente de corone austr. 4%               | 102.70 |
| Note italiene.                          | 45.15  |

Nr. 2742—1898.

### Escriere de oferte.

Lucrările noii clădiri a unui magazin de munițiune lângă locul cel nou al dărei la Tintă din partea miliției (sub ștejerișul cel mare) preliminate cu 5125 fl. 85 cr.; mai departe construirea unei fântâni lângă acest magazin preliminară cu 573 fl. 60 cr. și în fine construirea unui parafulger pe magazinul de munițiune, preliminară cu 310 fl. se va da la oficiul orașenesc economic în 28 Martie a. c. înainte de prânz pe cale de oferte.

Ofertul se poate estinde asupra tuturor 3 obiecte, totu-și amintindu-se separat, seu asupra fie-cărui din obiecte.

Reflectanții au de a așterne până la amintita oră la oficiul orașenesc economic, ofertele scripturistice, timbrate, sigilate și provădute cu vadiu de 5% în parale gata, seu în hirtii de preț. din suma preliminară, ofertul are se conține mai departe amintirea în procente a scădământului în litere și cifre din suma preliminară; în fine dechierățiunea, că ofertentului i sunt cunoscute condițiunile de edificare, planurile și preliminarile de spese și că se supune lor necondiționat

Condițiunile de oferte și acele contractuale, planurile și preliminarile de spese, se află la amintitul oficiu până la ziua pertractării de oferte în orele dela 8—12 înainte de prânz spre examinare.

Magistratul și rezervă drep-tul, de a transpune asupra unui seu mai multor oferenti acele 3 obiecte de oferte.

Brașov, 2 Martie 1898.

176,1—3. Magistratul orașenesc.

Nr. 4052—1898.

### Publicațiune!

Referitoare la evaluarea și prescrierea dărei de apă pro 1898.

In legătura cu publicațiunea din 22 Decembre 1897 Nr. 20095, se aduce spre cunoștință publică, cum că conscrierea făcută spre scōpul evaluării dărei de apă s'a finalizat și s'a statorit tot-deodată și catastrul caselor și conspectul evaluării dărei de apă.

Catastrul de case și acest conspect se află din 12 Martie până inclusive 19 Martie a. c. dela 8—12 ore înainte de prânz la oficiul orașenesc de dare spre examinare.

Eventualele reclamațiuni în contra catastrului și conspectului au de a se așterne până în 3 Aprilie a. c. scripturistice și netimbrate oficiului orașenesc de dare, de-ore-ce reclamațiunile mai târziu eșternute se resping.

De vreme ce în sensul §-lui 26 al statutului dărei de apă, această dare are de a se plăti după tarif a discrețiune în rate anticipative de pătrar de an, de aceea darea această pentru primul și al doilea quartal al acestui an, are se se plătescă pe lângă evitarea consecințelor de execuțiune, în decursul a 8 zile după expirarea terminului de reclamare.

Darea de apă după hydrometru are tot în sensul §-lui 19 al statutului, de mari consumatori în rate lunare a se plăti, pe când la ceilalți în rate quartalice decursive.

Brașov, în 10 Martie 1898.

178,1—2. Magistratul orașenesc.

### Numai pentru particulari se trimite postavuri.

Un Coupon de 3.10 metri lung, suficient pentru o garnitură de haine bărbătești costă numai

|           |               |              |
|-----------|---------------|--------------|
| fl. 3.10  | stofă bună    | lână curată. |
| fl. 4.80  | „ „           |              |
| fl. 7.50  | „ fină        |              |
| fl. 8.70  | „ mai fină    |              |
| fl. 10.50 | „ foarte fină |              |
| fl. 12.40 | „ engleză     |              |
| fl. 13.95 | „ Kamgarn     |              |

Un coupon haine negri de salon fl. 10.—  
Stofe pentru pardiseuri de fl. 3.25 m. în sus:  
Loden colorit frumose i Coupon fl. 6.—  
1 Coupon fl. 9.95: Peruviane, Doskings, Stofe pentru haine de amplexi de stat, cai ferate.  
Stofe pentru talare de juzi, Kamgarn fin, Cheviots, Stofe pentru uniforme de flantați, gendarmi etc. etc., trimite cu prețurile fabricii recunoscută ca solidă și reală.

Depozitul fabricii de postav **Kiesel-Amhof in Brünn.**  
Mostre gratis și franco. — Liferăție conform mostrei.

P. T. public se face atent, că cumpărând direct dela fabrică are mai mare avantaju ca dela alții. Firma Kiesel-Amhof in Brünn trimite stofe cu prețurile fabricii fără adaos seu rabatul cel scotesc croitorii. 165,5—24

## Atelier nou de croitorie modernă! IOAN HRISTESCU

croitor bărbătesc

Brașov, Têrgul inului Nr. 26.

Am onore a aduce la cunoștința onoratului public, că după o pracă de mai mulți ani ca sodal (călfă) de croitorie bărbătescă, **am deschis un**

### Atelier de croitorie modernă,

după sistemul cel mai nou, sub conducerea mea proprie, făcând toate soiurile (felurile) de vestminte, precum:

**Paltōne, Pardiseuri, costumuri de haine după moda cea mai nouă și cu prețurile cele mai moderate.**

**Primesc tot-odată ori-ce reparațiuni** ce cad în specialitatea hainelor bărbătesci, executându-le prompt, bine cu gust și ieftin.

Rugându-mă de onoratul public a mă sprijini cu prețurile comande, asigurând, că imi voi da totă silința de a satisface cu cea mai mare punctualitate, sunt cu totă stima:

Ioan Hristescu,

măes. ru-croitor bărbătesc.

174,1—3

## Praturile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât fiecare cutiă este provădută cu marea de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicele la stomach și pantece, în contra cărcelilor și acrelei la stomach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite bole femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încōce. — Prețul unei cutii originale sigilate 1 fl. v. a.

Falsificațiunile se vor urmări pe cale judecătorească.

## Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, decât fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alină durerile de soldină și reumatism și a altor urmări de recelă. Prețul unei sticle-originale plumbate 90 cr.

## Apa de gură-Salicyl a lui Moll.

(Pe baza de natron Acid-salicylic)

La întrebuințarea zilnică, cu deosebire importantă pentru copii de ori-ce etate și adulți, asigură această apă de gură conservarea sănătoasă și mai departe a dinților. Prețul sticlei provădute cu marca de apărare a lui A. Moll 60 cr.

Trimiterea principală prin

**Farmacistul A. MOLL,**

c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9.

Comande din provinciă se efectuează zilnic prin rambursă postală.

La depozite se se ceră anumit preparatele provădute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Depozite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Franz Kellmen și engros la D. Eremia Nepeții, Teutsch & Tartler.

La cerere mostre gratis și franco.

## Deschidere de Magazin.

Am onore a aduce la cunoștința P. T. public, că **am deschis în piața din loc Brașov, (Strada Hirscher Nr. 20) din 1 Februarie a. c. un**

**Magazin cu mărfuri de postav, pânzărie, mărunțiușuri și ștofe de căptușele** sub firma mea protocolată

## ADOLF F. MAZANEK

împreună cu depositul principal a fabricii din valea Timișului a Domnilor

**T. BACON & Comp.**

Recomand depositul meu bogat asortat, cu ștofe moderne de postav, pentru haine bărbătesci, costume de copii, și anume: Loden, Kamgarn, Cheviot din lână curată, cu garanță; Flanele diverse, Strae, și Covore, Șifone de Schrol, pânzărie, pânzături, Oxford, precum și toate articolele necesare pentru croitorii de dame și bărbați, cu prețurile cele mai ieftine.

Rugând on. public a sprijini întreprinderea mea, mă recomand

cu totă stima:

**ADOLF F. MAZANEK**  
Strada Hirscher Nr. 20.

5—6.160

La cerere mostre gratis și franco.

Aducem la cunoștința On. public, că cu începutul din 1 Februarie a. c. am predat Domnului

## Adolf F. Mazanek

depositul principal al fabricii noastre de postavuri.

Rugându-ne de o cercetare numărōsă.

Suntem cu totă stima:

Fabrica de postavuri din valea Timișului:  
**T. Bacon & Co.**